

TÜRKİYE İŞ KURUMU

2022 YILI DÖRDÜNCÜ ÇEYREK AÇIK İŞ
İSTATİSTİKLERİ ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

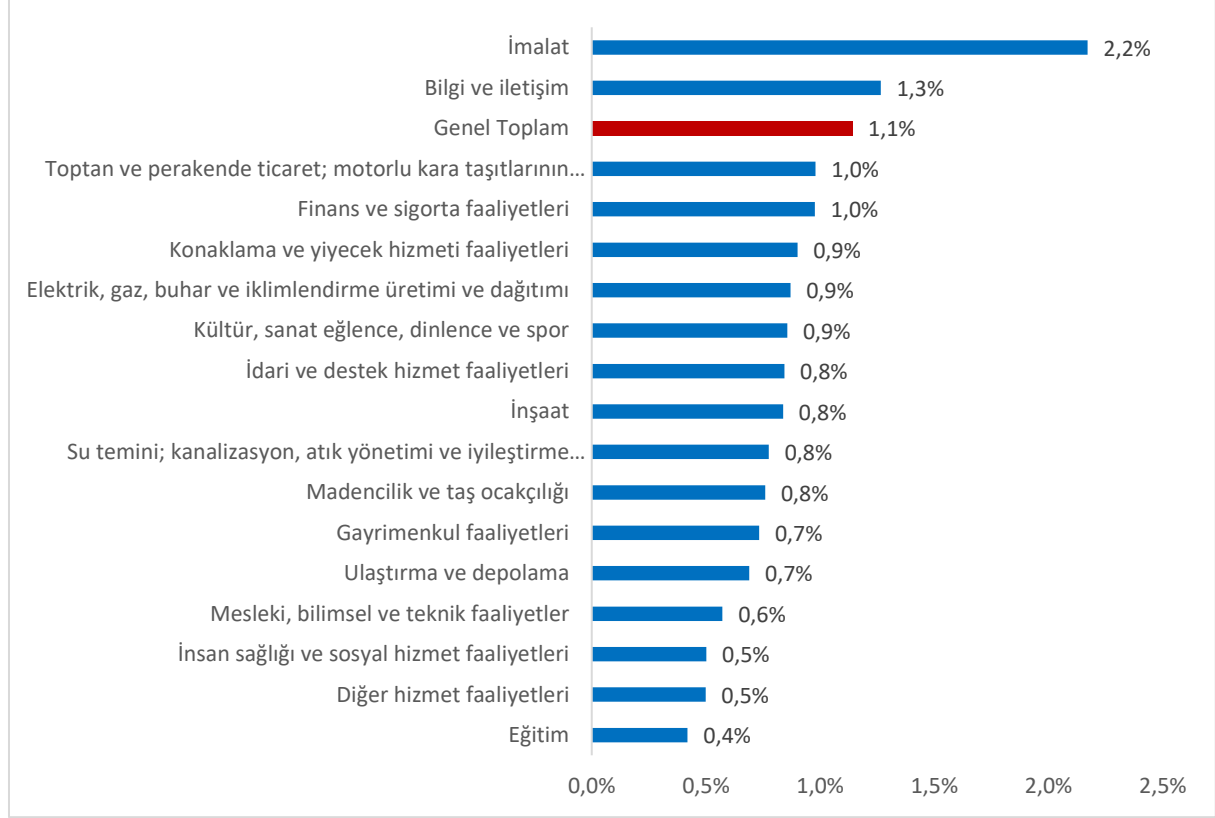
GİRİŞ

- ❖ Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında 14-30 Kasım 2022 tarihleri arasında Türkiye genelinde örnekleme yer alan 1 ve üzeri çalışanı olan **17 bin 52 işletme ile iletişime geçilmiştir¹**. Söz konusu işletmelerden 13 bin 875'ine (% 81,4) soru formu uygulanmıştır. Bu bağlamda, Türkiye genelinde 3 milyon 10 bin 466 işyerini kapsayan veri derlenmiştir.
- ❖ Araştırma kapsamında açık iş kavramı; henüz ortaya çıkmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif adımlar atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından hemen ya da belirli bir dönem içerisinde doldurulmak istenen ücretli bir iş şeklinde ifade edilmektedir. Açık iş oranı ise, açık iş sayısının açık iş sayısı ile çalışan sayısı toplamına oranlanmasıyla elde edilebilecektir.
- ❖ Araştırma kapsamında, 2022 yılı 4. çeyreğinde Türkiye genelinde (1 ve daha fazla kişi istihdam eden) işletmelerde toplam **193 bin 102 açık iş olduğu tespit edilmiştir**. 1-9 çalışanı olan işletmelerde toplam **73 bin 124 açık iş**, 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde ise **119 bin 978 açık iş olduğu görülmüştür**.
- ❖ Açık iş sayısı 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde bir önceki yılın aynı dönemine (2021 4. çeyrek 168 bin 676) kıyasla **%14,5 oranında** artmıştır.
- ❖ Açık işlerin 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde geçen yılın aynı dönemine göre en çok arttığı sektörlerin başında “İmalat”, “İnşaat” ve “Ulaştırma ve Depolama” sektörleri gelmektedir.

¹ Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamı, önceki yıllarda 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler iken 2021 yılı 1. çeyrekte ilk defa araştırma kapsamı genişletilerek 1-9 çalışanı olan işletmeler de araştırma kapsamına alınmıştır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Şekil 1: Sektörler İtibariyle Açık İş Oranı (%) (1 ve Üzeri İstihdamlı İşyerleri)

Kaynak: 2022 Yılı 4. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- ❖ Araştırma kapsamında yer alan **17 sektörden 2'sinin açık iş oranı Türkiye genelinin üzerinde iken, 15 sektörün açık iş oranı genel ortalamanın altında kalmıştır.**
- ❖ 2022 yılı 4. çeyrek itibariyle en yüksek açık iş oranı %2,2 ile “İmalat” sektöründedir. Bu sektörü, %1,3'lük açık iş oranı ile “Bilgi ve İletişim” ve %1'lik açık iş oranları ile “Toptan ve Perakende Ticaret” ve “Finans ve Sigorta Faaliyetleri” sektörleri takip etmektedir. (Şekil 1)
- ❖ Araştırma kapsamında en fazla açık iş %3,8 ile “**Garson (Servis Elemanı)**” mesleğindedir. İlk on sırada yer alan diğer meslekler ise sırasıyla; “Konfeksiyon İşçisi”, “Filit İşçisi (Haşere İlaçlama)”, “CNC Torna Tezgâhı Operatörü”, “Metal Mamuller Montaj İşçisi”, “Şoför (Yolcu Taşıma)”, “Elektrikçi (Genel)”, “Satış Danışmanı”, “Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı” ve “Temizlik Görevlisi” meslekleridir. Türkiye genelinde 2022 yılı 4. çeyrek itibariyle açık işlerin %26,2'si bu mesleklerde bulunmaktadır.

Tablo 1: 2022 Yılı 4. Çeyrek Temel Verileri (1 ve Üzeri İstihdamlı İşyerleri)

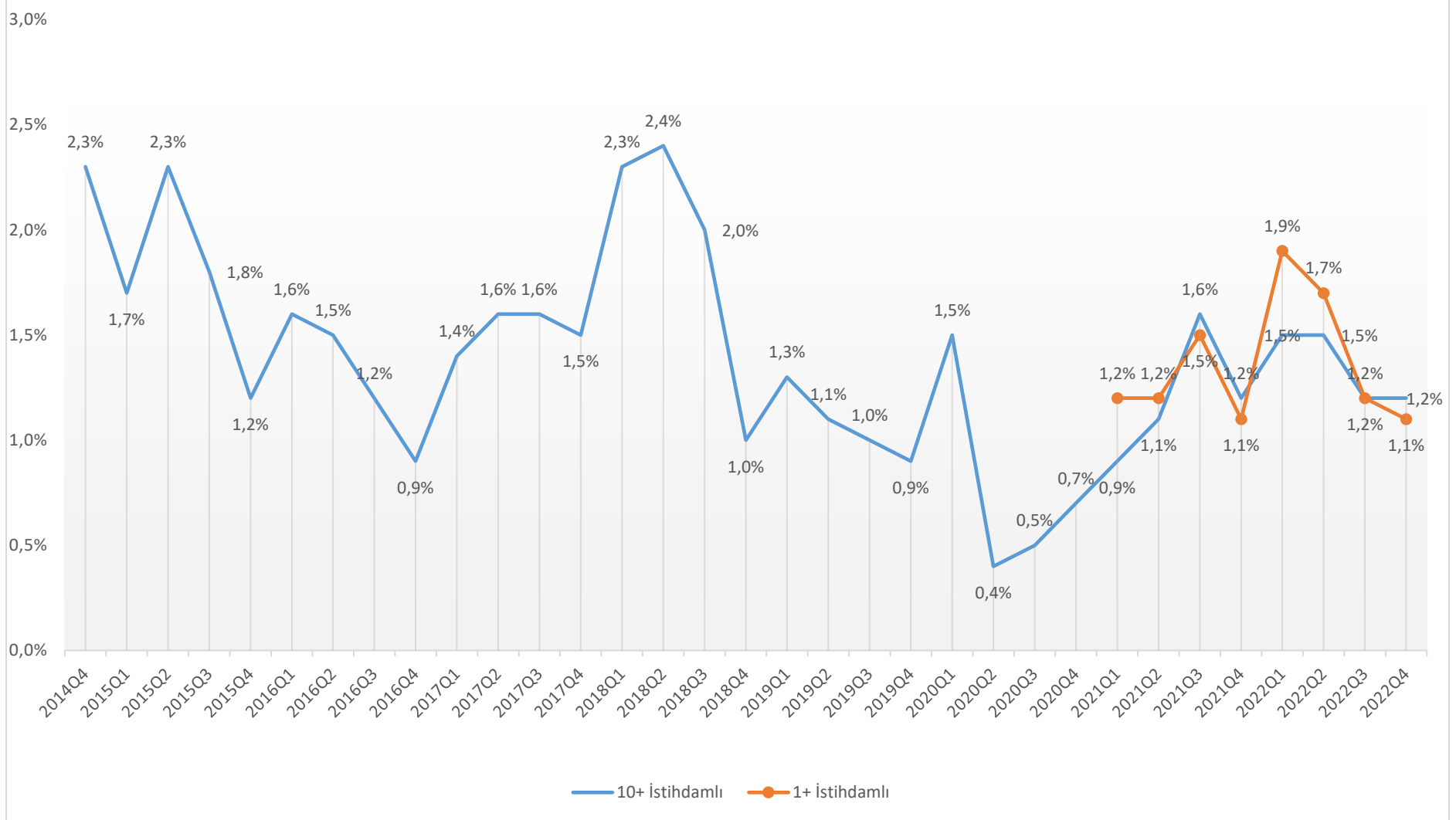
	Ekonomik Faaliyet	2022-Q4			
		Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı ²
1	İmalat	3.863.728	85.757	2,2%	44,4%
2	Toptan ve Perakende Ticaret	3.708.081	36.700	1,0%	19,0%
3	İnşaat	1.664.277	14.060	0,8%	7,3%
4	Ulaştırma ve Depolama	1.654.653	11.497	0,7%	6,0%
5	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.254.921	11.408	0,9%	5,9%
6	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.285.878	10.938	0,8%	5,7%
7	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	823.881	4.743	0,6%	2,5%
8	Bilgi ve İletişim	358.474	4.596	1,3%	2,4%
9	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	306.014	3.020	1,0%	1,6%
10	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	417.174	2.102	0,5%	1,1%
11	Diğer Hizmet Faaliyetleri	403.099	2.021	0,5%	1,0%
12	Eğitim	442.119	1.864	0,4%	1,0%
13	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	121.829	1.070	0,9%	0,6%
14	Gayrimenkul Faaliyetleri	140.019	1.034	0,7%	0,5%
15	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	121.498	930	0,8%	0,5%
16	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	88.975	768	0,9%	0,4%
17	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	76.102	595	0,8%	0,3%
Genel Toplam		16.730.720	193.102	1,1%	100,0%

Kaynak: 2022 Yılı 4. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- 2022 yılı 4. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde en fazla açık iş **85 bin 757** ile “İmalat” sektöründe olup, **tüm açık işlerin % 44,4’ü bu sektördedir.**
- “İmalat” sektöründen sonra en fazla açık iş sırası ile “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “İnşaat” sektörlerindedir. “Toptan ve Perakende Ticaret” sektöründe 36 bin 700 kişilik, “İnşaat” sektöründe ise 14 bin 60 kişilik açık iş tespit edilmiştir.
- 2022 yılı 4. çeyreği itibariyle Türkiye genelindeki **açık işlerin % 70,7’si; “İmalat”, “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “İnşaat” sektörlerindedir.**
- 2022 yılı 4. çeyreğinde Türkiye genelinde 1 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı % 1,1 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 1-9 çalışanı olan işletmelerde ise açık iş oranı % 1 olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer taraftan, 2022 yılı 4. çeyreğinde Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde açık iş oranı bir önceki yılın aynı dönemindeki oranı korumuş ve % 1,1 olarak gerçekleşmiştir.

² Açık İş Dağılımı, sektörel bazda açık iş sayısının toplam açık iş sayısına oranlanması ile elde edilmiştir.

Şekil 2: Çeyreklikler İtibari ile Açık İş Oranları

Kaynak: Açık İş İstatistikleri Araştırmaları, İŞKUR

Not: 1 ve üzeri çalışanı olan işletmeler araştırma kapsamına 2021 1. çeyrekte alınmıştır.

AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER

Uluslararası Meslek Sınıflandırması (ISCO-08)'na göre tasnif edilen ana meslek grupları, talep ettikleri beceri düzeylerine göre aşağıda bulunan Tablo-2'de numaralandırılarak sıralanmıştır.

Tablo 2: Meslek Gruplarına Göre Beceri Düzeyleri (1- En Fazla Talep Edilen Beceri, 5- En Az Talep Edilen Beceri)

No	Meslek Grupları/Beceriler	Bireysel Beceri	İletişim Becerisi	Problem Çözme Becerisi	Sosyal Beceri	Teknik Beceri
1	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	2	1	5	3
2	Hizmet ve Satış Elemanları	3	1	2	4	5
3	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2	4	1	5	3
4	Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	5	3	4	1
5	Profesyonel Meslek Mensupları	4	2	1	5	3
6	Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3	4	2	5	1
7	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	2	1	5	3
8	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2	5	3	4	1
9	Yöneticiler	3	2	1	5	4
Genel Toplam		3	4	1	5	2

Kaynak: 2022 Yılı 4. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

- ❖ Türkiye genelinde 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %63,4** iken, işletmelerin **%10,8'i ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%25,8'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Bununla birlikte, Türkiye genelinde 1-9 çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %63,3** iken, işletmelerin **%10,9'u ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%25,8'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 10 ve üzeri çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %64,6** iken, işletmelerin **%9,1'i ise mal ve hizmet üretiminin azalacağını** öngörmüştür. İşletmelerin **%26,3'ü** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Yine 1 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %69,6** iken, işletmelerin **%6,3'ü ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%24,1'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ 1-9 çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %69,8** iken, işletmelerin **%6,2'si ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%24'ü** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Yine 10 ve üzeri çalışanı olan işletmeler içerisinde gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağı ile korunacağını öngören işletmelerin toplam oranı %66,2** iken, işletmelerin **%7,5'i ise toplam istihdamın azalacağını** öngörmüştür. Bununla birlikte, işletmelerin **%26,3'ü** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ İstihdam edilen kişi sayısı yüksek olan işletmeler 3 ay sonrası için daha iyimser bir beklenti içerisindeyler.

Tablo 4: Sektörlere Göre Mal ve Hizmet Üretim Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

No	Ekonomik Faaliyet	Korunacak/Artacak	Azalacak	Fikrim Yok
1	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	71,2%	4,3%	24,5%
2	Gayrimenkul Faaliyetleri	70,9%	9,7%	19,4%
3	Diğer Hizmet Faaliyetleri	70,6%	9,0%	20,3%
4	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	67,6%	7,6%	24,8%
5	Ulaştırma ve Depolama	66,2%	10,4%	23,4%
6	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	66,0%	6,7%	27,2%
7	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	65,6%	4,5%	29,9%
8	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	65,4%	6,8%	27,8%
9	İmalat	64,9%	11,3%	23,8%
10	Bilgi ve İletişim	64,3%	6,6%	29,1%
11	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	64,0%	7,4%	28,6%
12	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	63,9%	11,6%	24,5%
13	Eğitim	63,4%	10,8%	25,8%
14	Toptan ve Perakende Ticaret	61,4%	5,1%	33,5%
15	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	61,3%	11,2%	27,4%
16	İnşaat	59,1%	10,9%	30,0%
17	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	58,3%	12,2%	29,5%
Genel Toplam		63,4%	10,8%	25,8%

Kaynak: 2022 Yılı 4. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 5: Sektörlere Göre Toplam İstihdam Beklentisi (1 ve Üzeri İstihdamlı İşletmeler)

No	Ekonomik Faaliyet	Korunacak/Artacak	Azalacak	Fikrim Yok
1	Gayrimenkul Faaliyetleri	76,7%	5,2%	18,1%
2	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	75,3%	3,4%	21,3%
3	Diğer Hizmet Faaliyetleri	75,2%	4,5%	20,3%
4	Ulaştırma ve Depolama	72,0%	6,4%	21,6%
5	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	71,5%	5,5%	23,0%
6	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	71,1%	5,0%	23,9%
7	İmalat	69,8%	6,0%	24,2%
8	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	69,6%	6,3%	24,1%
9	Toptan ve Perakende Ticaret	69,5%	1,3%	29,2%
10	Bilgi ve İletişim	69,4%	6,3%	24,3%
11	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	68,5%	4,6%	26,9%
12	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	66,9%	2,8%	30,2%
13	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	66,6%	6,8%	26,6%
14	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	65,7%	8,9%	25,4%
15	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	64,7%	7,2%	28,1%
16	İnşaat	63,2%	7,7%	29,1%
17	Eğitim	62,4%	7,7%	29,9%
Genel Toplam		69,6%	6,3%	24,1%

Kaynak: 2022 Yılı 4. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

BİLGİLENDİRME VE GİRİŞ BÖLÜMÜ

Açık iş istatistikleri işgücü piyasasındaki gelişmelere ilişkin önemli bir göstergedir. İşgücü piyasası açısından öncü bir gösterge olan açık iş istatistikleri, politika yapıcılara stratejik bakış açısıyla karar almada ve uyguladıkları politikaların etkilerini gözlemlemede fazlasıyla yardım sağlamaktadır. Buna karşılık, Türkiye’de işgücü piyasasının talep tarafındaki gelişmeleri yansıtabilecek uluslararası standartlar ile uyumlu, kendi içerisinde tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği olan açık iş istatistikleri ve dolayısıyla açık iş oranı bulunmamaktadır. İşgücü piyasası açısından söz konusu olan eksikliğin Türkiye’de kamu istihdam hizmetlerinden sorumlu olan İŞKUR tarafından giderilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, söz konusu eksikliğin giderilmesine yönelik olarak bu araştırma tasarlanmıştır. Araştırmada, **mevcut soru formu kullanılarak tarafınızca beyan edilen veriler ışığında Türkiye’deki işgücü piyasasında söz konusu olan gelişmeler belirlenmeye çalışılacaktır.**

!!! Önemli Hatırlatma !!!

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.**

2- Türkiye İş Kurumu Kanununu gereğince **Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.

Örneklem Numarası:.....

İşletmenin Yasal Unvanı:.....

İşletmenin Tabela Unvanı:.....

Adres:.....

İl-İlçe:.....

Telefon:.....

İşletmenin Ana İktisadi Faaliyeti:.....

S.1. Lütfen işletmenin güncel e-posta adresini yazınız.

.....

S.2: İşletmenizde 30 Kasım 2022 tarihinde kaç çalışanınız bulunmaktadır?

<i>Kadın Çalışan</i>	<i>Erkek Çalışan</i>	<i>Toplam Çalışan</i>

!!! Yönlendirme: Toplam çalışan sayısı ile cinsiyetler bazından ayrı ayrı bildirilen çalışan sayılarının toplamının birbiri ile tutarlı olması gerektiğine de dikkat edilmesi gerekmektedir.

S.3: İşletmenizde 30 Kasım 2022 tarihinde açık işiniz bulunmakta mıdır?

Evet ☐

Hayır ☐

!!! Cevabınız Evet ise lütfen 4 üncü soruya geçiniz.

!!! Cevabınız Hayır ise lütfen 5 inci soruya geçiniz.

S.4: İşletmenizde 30 Kasım 2022 tarihinde kaç açık işiniz bulunmaktadır?

[illegible]

!!! Yönlendirme: Açık iş; henüz yaratılmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla **aktif adımlar** atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından **hemen ya da belirli bir dönem içerisinde** doldurulmak istenen **ücretli bir iş** anlamına gelmektedir.

*: İşletmede söz konusu olan açık işlere yönelik olarak talep edilen becerilerin, önemliden (1), en az önemliye (5) doğru olacak şekilde sıralanması gerekmektedir. Burada yer alan kutucuklara herhangi bir simge ile işaretleme yapılmayacaktır !!! Bunun yerine, her bir meslekte söz konusu olan açık iş için, sütunlarda yer alan 5 beceri grubu en önemliden başlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır. Dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta sadece en önemli beceriler için değil tüm beceriler için sıralama yapılması gerektiği hususudur. Başka bir deyişle, her meslekteki açık iş için sütunlarda yer alan beceri grupları 1'den 5'e kadar puanlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır.

S.5: Aşağıdaki maddelerde işletmenize ait gelecek 3 ay için beklentiniz nedir?

	Artacak	Değişmeyecek	Azalacak	Fikrim Yok
Mal veya hizmet üretim beklentiniz.				
Toplam istihdam beklentiniz.				

S.6: Bulunduğunuz sektörün genel gidişatı hususunda gelecek 3 ay içerisinde beklentiniz nedir?

- ☐ Daha iyi olacak
- ☐ Aynı kalacak
- ☐ Daha kötü olacak
- ☐ Fikrim yok

Anket tamamlanmıştır. Teşekkür ederiz.